Eiropas Parlaments
2019-2024

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2019/2168(INI)

4.9.2020

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par digitālās plaisas starp dzimumiem novēršanu: sieviešu līdzdalība digitālajā ekonomikā
(2019/2168(INI))

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Referents: *Maria da Graça Carvalho*

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

PASKAIDROJUMS 10

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par digitālās plaisas starp dzimumiem novēršanu: sieviešu līdzdalība digitālajā ekonomikā
(2019/2168(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu un 3. panta 3. punkta otro daļu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 23. pantu,

– ņemot vērā Pekinas deklarāciju un rīcības platformu, kas pieņemta 4. Pasaules Sieviešu konferencē 1995. gadā, un jo īpaši problēmjomu "Sievietes un mediji",

– ņemot vērā 2015. gada 16. decembra noslēguma dokumentu, kas pieņemts ANO Ģenerālās asamblejas augsta līmeņa sanāksmē par vispārējo pārskatu par Pasaules informācijas sabiedrības samita rezultātu īstenošanu,

– ņemot vērā Komisijas 2015. gada 6. maija paziņojumu "Digitālā vienotā tirgus stratēģija Eiropai" (COM(2015)0192) un 2017. gada 10. maija vidusposma pārskatu "Satīklots digitālais vienotais tirgus visiem" par šīs stratēģijas īstenošanu (COM(2017)0228),

– ņemot vērā Komisijas digitālā vienotā tirgus stratēģijas II pīlāru ("Piemērotu apstākļu radīšana digitālo tīklu un pakalpojumu attīstībai") un III pīlāru ("Eiropas digitālās ekonomikas izaugsmes potenciāla maksimāla izmantošana"),

– ņemot vērā stratēģisko sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā *(ET 2020*),

– ņemot vērā Komisijas pētījumus "ICT for work: Digital skills in the workplace" ("IKT darbā: digitālās prasmes darbavietā") un "Women in the Digital Age" ("Sievietes digitālajā laikmetā"),

– ņemot vērā Komisijas 2016. gada 10. jūnija paziņojumu "Jaunā prasmju programma Eiropai. Kopīgs darbs cilvēkkapitāla, nodarbināmības un konkurētspējas stiprināšanai" (COM(2016)0381),

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0152),

– ņemot vērā Komisijas 2013. gada 1. oktobra ziņojumu "Women active in the ICT sector" ("IKT nozarē strādājošās sievietes"),

– ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) 2017. gada 26. janvāra pētījumu "Gender and Digital Agenda" ("Dzimte un digitalizācijas programma"),

– ņemot vērā Padomes 2016. gada 30. maija secinājumus par plašsaziņas līdzekļu

lietotprasmes un kritiskas domāšanas attīstīšanu ar izglītības un apmācības palīdzību,

– ņemot vērā Padomes 2018. gada 6. decembra secinājumus par dzimumu līdztiesību, jaunatni un digitalizāciju,

– ņemot vērā Padomes 2019. gada 10. decembra secinājumus "Dzimumu līdztiesība ekonomikā ES: turpmākā virzība",

– ņemot vērā Sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju padomdevējas komitejas 2018. gada 19. decembra atzinumu "The future of gender equality strategy after 2019: the battles that we win never stay won" ("Dzimumu līdztiesības stratēģija pēc 2019. gada: katra uzvara jāizcīna no jauna"),

– ņemot vērā Saistību deklarāciju par sievietēm digitālajā jomā (*WID*), ko 2019. gadā parakstīja 27 ES ministri un dalībvalstu pārstāvji, kā arī Norvēģija,

– ņemot vērā 2012. gada 24. maija rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par principa "Vienlīdzīga samaksa vīriešiem un sievietēm par tādu pašu vai vienādas vērtības darbu" piemērošanu[1],

– ņemot vērā 2013. gada 12. marta rezolūciju par dzimumu stereotipu izskaušanu Eiropas Savienībā[2],

– ņemot vērā 2013. gada 12. septembra rezolūciju par digitalizācijas programmu izaugsmei, mobilitātei un nodarbinātībai — laiks palielināt apgriezienus[3], jo īpaši tajā minēto Digitālo darbvietu lielo koalīciju,

– ņemot vērā 2016. gada 28. aprīļa rezolūciju par dzimumu līdztiesību un sieviešu iespēju palielināšanu digitālajā laikmetā[4],

– ņemot vērā Pasaules informācijas sabiedrības samita (*WSIS*) 2019. gada forumu "Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai",

– ņemot vērā *WSIS* 2020. gada forumu "Digitālās pārveides un globālo partnerību veicināšana: *WSIS* rīcības virzieni ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanai",

– ņemot vērā Komisijai uzdoto jautājumu par pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm, izmantojot digitālo nozari (O-000004/2018 – B8-0010/2018),

– ņemot vērā 2018. gada 17. aprīļa rezolūciju par pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm, izmantojot digitālo nozari[5],

– ņemot vērā 2018. gada Starptautiskajā sieviešu dienā notikušo starpparlamentāro komiteju sanāksmi par sieviešu un meiteņu iespēcināšanu mediju un IKT jomā,

[1] OV C 264 E, 13.9.2013., 75. lpp.
[2] OV C 36, 29.1.2016., 18. lpp.
[3] OV C 93, 9.3.2016., 120. lpp.
[4] OV C 66, 21.2.2018., 44. lpp.
[5] OV C 390, 18.11.2019., 28. lpp.

– ņemot vērā padziļināto analīzi “Empowering women on the Internet” (“Sieviešu iespēcināšana internetā”), ko 2015. gada 30. oktobrī publicējis ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāts[6],

– ņemot vērā ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāta 2018. gada 15. februārī publicēto pētījumu “The underlying causes of the digital gender gap and possible solutions for enhanced digital inclusion of women and girls” (“Digitālās dzimumšķirtnes pamatcēloņi un iespējamie risinājumi, kā uzlabot sieviešu un meiteņu digitālo iekļautību”)[7],

– ņemot vērā ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāta 2020. gada 15. aprīlī publicēto pētījumu “Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality” (“Sieviešu izglītība un nodarbinātība zinātnē, tehnoloģiju jomā un digitālajā ekonomikā, kā arī MI un tā ietekme uz dzimumu līdztiesību”)[8],

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras (*FRA*) 2014. gadā publicēto apsekojumu “Violence against women: an EU-wide survey” (“Vardarbība pret sievietēm: ES mēroga apsekojums”),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI[9],

– ņemot vērā Komisijas 2012. gada 19. jūnija paziņojumu “ES Stratēģija cilvēku tirdzniecības izskaušanai 2012.–2016. gadā” (COM(2012)0286) un 2014. gada 17. oktobra vidusposma ziņojumu par tā īstenošanu (SWD(2014)0318),

– ņemot vērā rezultātu pārskatu “Sievietes digitālajā jomā”[10],

– ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

– ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A9-0000/2020),

A. tā kā digitalizācija ir pašos pamatos mainījusi lielāko daļu mūsu dzīves aspektu, gan paverot neskaitāmas iespējas, gan radot jaunus sarežģījumus; tā kā Covid-19 krīze un tās sekas, domājams, dzīvi Eiropā mainīs uz visiem laikiem un digitalizācijai tajā būs liela loma;

B. tā kā dzimtiskie stereotipi ir liels šķērslis sieviešu un vīriešu līdztiesībai, paplašina

---

[6] Padziļināta analīze “Empowering women on the Internet”, Eiropas Parlaments, ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, politikas departaments C — Pilsoņu tiesības un konstitucionālie jautājumi, 2015. gada 30. oktobris.
[7] Pētījums “The underlying causes of the digital gender gap and possible solutions for enhanced digital inclusion of women and girls”, Eiropas Parlaments, ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, politikas departaments C — Pilsoņu tiesības un konstitucionālie jautājumi, 2018. gada 15. februāris.
[8] Pētījums “Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality”, Eiropas Parlaments, ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Politikas departaments C — Pilsoņu tiesības un konstitucionālie jautājumi, 2020. gada 15. aprīlis.
[9] OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.
[10] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/women-digital-scoreboard.

dzimumšķirtni digitālajā nozarē un liedz sievietēm pilnīgi līdzdarboties kā lietotājām, novatorēm un radītājām;

C. tā kā 2019. gada dzimumu līdztiesības indekss uzrāda pastāvīgu nevienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm digitālajā nozarē;

D. tā kā *Eurostat* 2018. gada dati rāda, ka Eiropas Savienībā aptuveni 1,3 miljoni cilvēku studē informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT), bet to vidū meitenes un sievietes lielākoties ir mazākumā, proti, tikai 17 % no visiem ES IKT studentiem;

E. tā kā 73 % zēnu vecumā no 15 līdz 16 gadiem, lietojot sev mazāk pazīstamas digitālas ierīces, jūtas ērti, savukārt tās pašas vecuma grupas meitenēm šis rādītājs ir 63 %[11];

F. tā kā dzimtiskie stereotipi ļoti ietekmē priekšmetu izvēli; tā kā ES dalībvalstīs vien ļoti nedaudz pusaudžu meiteņu (mazāk nekā 3 %) pauž interesi 30 gadu vecumā strādāt IKT profesijā[12];

G. tā kā sievietes informācijas un komunikāciju nozarē pelna par 19 % mazāk nekā vīrieši; tā kā no dzimuma atkarīgā darba samaksas atšķirība tieši palielina no dzimuma atkarīgo pensiju atšķirību[13];

H. tā kā visā pasaulē sievietes kā demogrāfiska grupa internetu programmatūras instalēšanai, tiešsaistes radio vai televīzijas, tiešsaistes banku vai e-komercijas pakalpojumu izmantošanai lieto retāk nekā vīrieši;

I. tā kā pēdējos pāris gados ir palielinājies kiberdrošības jomā strādājošo sieviešu skaits, taču rādītāji joprojām ir ļoti zemi — Eiropā mazāk nekā 20 % kiberdrošības speciālistu ir sievietes;

J. tā kā ir gaidāms, ka nākotnē vairāk nekā 90 % darbvietu būs vajadzīgs zināms e-prasmju un digitālās pratības līmenis;

K. tā kā sievietēm ir grūti atrast sev vietu IKT darba nozarē, jo to kavē dažādi šķēršļi, piemēram, stereotipi un darbavietas, kur dominē vīrieši; tā kā IKT nozarē pastāv ievērojama vertikāla un horizontāla segregācija un sievietes savam amatam bieži vien ir pārāk augsti kvalificētas; tā kā augstākajos programmatūras inženierijas amatos ir vien ļoti nedaudz sieviešu;

L. tā kā IKT ir nozare, kurā strādājošo sieviešu īpatsvars ir neliels, un daudz sieviešu pamet karjeru IKT jomā (šo parādību mēdz saukt par "bojātā cauruļvada" ("leaky pipeline") efektu), galvenokārt slikta darba un privātās dzīves līdzsvara, organizatorisku ierobežojumu un vides, kurā dominē vīrieši, dēļ;

M. tā kā IT nozarē ir būtiski palielinājies sieviešu īpatsvars valdēs, bet reizē tā ir arī nozare,

---

[11] *EIGE* 6. indikators. Avots: *EIGE* faktu lapa "Gender equality and digitalisation in the European Union" ("Dzimumu līdztiesība un digitalizācija Eiropas Savienībā"), kas publicēta 2018. gada 11. oktobrī.
[12] *EIGE* faktu lapa "Gender equality and digitalisation in the European Union", kas publicēta 2018. gada 11. oktobrī.
[13] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/women-ict.

kur procentuāli ir visvairāk tādu valžu, kas sastāv tikai no vīriešiem,

Vispārīgas piezīmes

1. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos veicināt sieviešu līdzdalību informācijas sabiedrībā, ko tā paudusi Dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2025. gadam; aicina Komisiju digitalizācijas programmā, Eiropas digitālajā stratēģijā un visās citās digitalizācijas rīcībpolitikās turpināt risināt nopietno IKT nozares dzimumšķirtnes problēmu;

2. aicina Komisiju sarunās par nākamās daudzgadu finanšu shēmas (DFS) programmām un atveseļošanas plāna līdzekļiem un aizdevumiem pienācīgi ņemt vērā digitālo dzimumšķirtni un palielināt sieviešu informētību par šiem mehānismiem;

3. aicina Komisiju nodrošināt, ka ministru Saistību deklarācija par sievietēm digitālajā jomā tiek pilnībā īstenota;

Izglītība

4. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visu līmeņu digitālajā izglītībā, arī ārpusskolas, ikdienējā un neformālajā izglītībā, turklāt arī mācībspēkiem; aicina izstrādāt īpašas stratēģijas dažādām vecuma grupām;

5. mudina Komisiju un dalībvalstis risināt IKT nozares dzimumšķirtnes problēmu un sadarboties, meklējot risinājumus un daloties paraugpraksē, kā meitenes jau no ļoti agra vecuma labāk iekļaut digitālajā izglītībā; aicina ES un dalībvalstis izstrādāt, atbalstīt un īstenot ANO un tās struktūru popularizētos pasākumus;

6. aicina Komisiju — cita starpā arī atjauninātajā digitālās izglītības rīcības plānā — rūpīgi risināt problēmu, ka IKT studijas un karjeru izvēlas maz sieviešu; aicina izglītības iestādes mudināt meitenes skolā apgūt matemātiku, programmēšanu, IKT un zinātnes priekšmetus;

7. uzsver, ka ir svarīgi, lai sieviešu pašefektivitāte zinātnē, tehnoloģijā, inženierzinātnēs un matemātikā (*STEM*) un IKT jau pirmsskolā un pamatskolā kļūtu par viņu identitātes neatņemamu sastāvdaļu un tiktu atmesti kaitīgi meiteņu un zēnu dzimtes lomu stereotipi;

8. aicina Komisiju un dalībvalstis visos izglītības līmeņos izveidot mentorēšanas shēmas, kur līdzdarbotos IKT jomā strādājošas sievietes, kam līdzināties;

9. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt mūžizglītību, kā arī apmācību un shēmas meiteņu un sieviešu e-prasmju uzlabošanai;

10. aicina Komisiju un dalībvalstis pieņemt rīcībpolitiku un pasākumus, kas novērstu t. s. bojātā cauruļvada parādību;

11. aicina dzimumu līdztiesību padarīt par konsekventu un strukturālu turpmākās ES jaunatnes stratēģijas un rīcībpolitikas daļu;

Nodarbinātība un uzņēmējdarbība

12. mudina dalībvalstis pilnībā transponēt un īstenot Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīvu un aicina Komisiju to efektīvi uzraudzīt; aicina dalībvalstis novērot digitālās nozares tendences, lai vajadzības gadījumā koriģētu savus darba un privātās dzīves līdzsvarošanas pasākumus;

13. uzsver, ka no dzimuma atkarīgai darba samaksas atšķirībai ir neatgriezeniska negatīva ietekme uz sieviešu pensiju atšķirību digitālajā nozarē; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos līdz 2020. gada beigām nākt klajā ar saistošiem pasākumiem attiecībā uz darba samaksas pārredzamību, lai rezultatīvi risinātu darba samaksas un pensiju dzimumšķirtnes problēmu;

14. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt dzimumu līdztiesību IKT un saistīto nozaru uzņēmumos un digitālajā ekonomikā un pieņemt horizontālu rīcībpolitiku, kas samazinātu dzimumšķirtni digitālajā ekonomikā;

15. aicina Komisiju un dalībvalstis pilnīgi izvērtēt cēloņus un faktorus, kas noved pie tā, ka daudz sieviešu pamet digitālo karjeru, un izstrādāt mehānismus un programmas, ar ko sievietes un meitenes iekļaut digitālās nozares izglītības, apmācības un nodarbinātības iniciatīvās;

16. aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt finansējuma iespējas uzņēmējām un uzlabot piekļuvi pastāvošajiem līdzekļiem, lai viņām būtu vienlīdzīgas iespējas konkurēt digitālajā vienotajā tirgū;

17. mudina Komisiju un dalībvalstis palielināt finansējumu pētniecībai ar dzimumu saistītos jautājumos IKT jomā;

18. uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi, lai IKT nozarē būtu vairāk sieviešu, kam līdzināties, un vairāk sieviešu vadošos amatos;

Kultūras, mediju un audiovizuālā nozare

19. uzsver kultūras, mediju un audiovizuālās nozares ietekmi uz dzimtisko stereotipu veidošanos un normatīvo un kultūras šķēršļu palielināšanos;

20. aicina audiovizuālo un mediju nozari attēlot sievietes profesijās, kas saistītas ar *STEM* un IKT;

21. atgādina, ka ir svarīgi MI lietotnēs, videospēlēs un rotaļlietās izskaust apzinātus un neapzinātus dzimumdiskriminējošus aizspriedumus, kas noniecina sieviešu lomu un noved pie mazākas sieviešu līdzdalības digitālajā, MI un IKT jomā;

Sieviešu pilsoniskā, politiskā un ekonomiskā iespēcināšana

22. uzsver, ka IKT var ievērojami palielināt sieviešu spēju piedalīties vēlēšanu procesos, sabiedriskajās apspriešanās, apsekojumos un diskusijās, kā arī iesniegt lūgumrakstus vai sūdzības; aicina Komisiju un dalībvalstis dzimumdimensiju ņemt vērā e-pārvaldes iniciatīvu izstrādē; uzsver, cik lietderīgi ir izmantot internetu kampaņām, forumiem un nolūkā panākt, ka labāk pamanāmas ir sievietes, kam līdzināties;

23. aicina Komisiju un dalībvalstis konstruktīvi sadarboties ar digitālās pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tās atbalstīt un pamudināt iesaistīties interneta pārvaldībā;

24. mudina dalībvalstis un Komisiju rīkot informētības palielināšanas, apmācības un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas kampaņas, lai izceltu IKT prasmju ietekmi uz sieviešu ekonomisko iespēcinātību;

Datu vākšana

25. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidots rezultātu pārskats "Sievietes digitālajā jomā", kas ir Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksa (*DESI*) daļa, kā arī četrus jaunos indikatorus, ko 2018. gada ziņojumā "Gender equality and youth: opportunities and risks of digitalisation" ("Dzimumu līdztiesība un jaunatne: digitalizācijas radītās izdevības un riski") ierosināja *EIGE*;

26. aicina Komisiju un dalībvalstis, kā arī uzņēmumus vākt pēc dzimuma un vecuma dalītus datus par IKT izmantošanu;

Kiberdrošība

27. ar lielām bažām atzīst, ka sievietes digitālajā pasaulē aizvien vairāk saskaras ar pret viņām vērstiem digitāliem noziegumiem, uzmākšanos un vardarbību; aicina rīkot kampaņas, kas palielinātu informētību par attiecīgajiem riskiem, un pieņemt pasākumus sieviešu izglītošanai par to, kā sevi aizsargāt tiešsaistē; aicina dalībvalstis dot tiesībaizsardzības iestādēm iespējas iedarbīgi cīnīties pret digitālajiem noziegumiem;

28. aicina ES iestādes, aģentūras un struktūras, kā arī dalībvalstis un to tiesībaizsardzības iestādes sadarboties un spert konkrētus soļus, lai koordinētu savas darbības, kuru mērķis ir apkarot IKT izmantošanu noziegumu izdarīšanā; aicina dalībvalstis pārskatīt savas krimināltiesības, lai nodrošinātu, ka tiek definēti un atzīti jauni digitālās vardarbības veidi;

29. aicina pieņemt jaunus juridiski saistošus pasākumus un direktīvu, ar ko novērst un apkarot dzimumbalstītu vardarbību, tostarp kibervardarbību un tiešsaistes naida runu pret sievietēm;

Dzimumu līdztiesība attīstības politikā

30. pauž bažas par to, ka jaunattīstības valstīs digitālā dzimumšķirtne pašreizējās krīzes laikā varētu palielināties; uzsver, ka digitālās prasmes ir svarīgs dzimumu līdztiesības panākšanas instruments attīstības stratēģijās;

°

° °

31. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Digitalizācija ir pašos pamatos mainījusi mūsu dzīvi, ne vien paverot jaunas izdevības, bet arī radot daudzus sarežģījumus. Vienādas iespējas darba tirgū un vienāda attieksme darbā, kā arī centieni digitālajā nozarē panākt dzimumu līdzsvaru ir ne tikai ārkārtīgi svarīgi ES ekonomikai, piemēram, IKP izaugsmes izteiksmē, bet arī gluži vienkārši taisnīguma jautājums visām talantīgajām sievietēm un meitenēm, kas izvēlas karjeru *STEM* (zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātņu un matemātikas) jomās.

Pašreizējā Covid-19 krīze, kas ir radikāli mainījusi to, kā cilvēki un uzņēmumi darbam un saziņai izmanto IKT un citas digitālās tehnoloģijas, un izcēlusi, cik steidzami šajā jomā jāuzlabo dzimumu līdzsvars.

Nelīdztiesības formas apzinātas jau pirms desmitiem gadu, un gadu gaitā ir veikti pasākumi to novēršanai. Tomēr, kā rāda nesens pētījums, ko pēc FEMM komitejas pieprasījuma pasūtīja Eiropas Parlamenta Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departaments, *STEM* jomās un digitālajā nozarē (piemēram, digitālo tehnoloģiju, datorzinātnes, informācijas tehnoloģiju, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, mākslīgā intelekta, kiberdrošības jomās) joprojām vērojama neobjektivitāte un nevienlīdzība.

Šajā ziņojumā apzinātas divas galvenās parādības, kas līdzveido šo situāciju. Pirmkārt, dažādu kulturālu iemeslu dēļ meitenes parasti izvairās no šīm jomām, nesaskatīdamas tajās reālistiskas karjeras iespējas. Otrkārt, daudzas no tām, kas šo ceļu tomēr izvēlas, kādā punktā no tā atsakās vai nu kā studentes, vai jau kā speciālistes — tas ir tā dēvētais bojātā cauruļvada efekts. Plaisa starp vīriešiem un sievietēm kļūst redzama jau agrā vecumā un ir uzkrītoša visā dzīves gaitā. 73 % zēnu vecumā no 15 līdz 16 gadiem, lietojot elektroniskās ierīces, jūtas ērti, savukārt tās pašas vecuma grupas meitenēm šis rādītājs ir tikai 63 %. Vēl satraucošāk ir tas, ka tikai 3 % pusaudžu meiteņu pauž interesi par IKT speciālistes karjeru.

Apzīmējumu "bojātais cauruļvads" izmanto, raksturojot situāciju, kurā, sievietei virzoties aizvien vairāk uz priekšu akadēmiskajās studijās vai profesijā, palielinās varbūtība, ka viņa tās pametīs. Bojātā cauruļvada efektu izraisa dažādi apstākļi, tostarp ģimenei nedraudzīga darba vide, tas, ka trūkst sievietes kolēģes un mentores, kā arī nepietiekama profesionālā atzīšana.

Mērķis un pasākumi

Šā patstāvīgā ziņojuma mērķis ir apskatīt pastāvošās digitālās dzimumšķirtnes pamatcēloņus, apspriest pieejamos datus un ierosināt konkrētus pasākumus un darbības, ar ko veicināt sieviešu un meiteņu dalību digitālajā ekonomikā.

Digitālajai dzimumšķirtnei ir dažādi cēloņi. Referente ziņojumu strukturējusi, iezīmējot trajektoriju no pirmajiem **izglītības** posmiem līdz **nodarbinātības** līmenim un apskatot arī sociālo un kultūras ietekmi, mēģinādama apzināt pozitīvas atgriezeniskās saites un problemātiskos posmus, kas liedz sievietēm un meitenēm pilnībā iekļauties digitālajā nozarē.

Šajā ziņojumā doti vairāki ieteikumi Komisijai, dalībvalstīm un sabiedrībai kopumā.

Referente uzsver, ka pienācīgi iesaistīties cīņā pret digitālo dzimumšķirtni nav tikai publisko iestāžu un struktūru uzdevums. Dažādi aktori — publiskas figūras, privātā sektora dalībnieki, akadēmisko aprindu pārstāvji — var mērķorientēti rīkoties, lai efektīvi uzlabotu sieviešu un meiteņu dalību un lomu digitālajā ekonomikā.

Sievietes ir jāpamudina izvēlēties tehnisku un augsta līmeņa darbu, un tas darāms, novēršot izglītības šķēršļus jau no agra vecuma, kā arī profesionālos šķēršļus un vienlaikus viņām garantējot digitālo mūžizglītību.

Šajā ziņojumā ir doti arī vairāki ieteikumi, kā novērst digitālo dzimumšķirtni tādās jomās kā **mediji, kultūra un audiovizuālā** nozare, **sieviešu pilsoniskā, politiskā un ekonomiskā** līdzdalība.

Apskatīts arī tas, cik svarīga ir datu vākšana, kiberdrošība un jauni pētījumi par IKT nozares dzimumjautājumiem.

Referente ir pārliecināta, ka dzimumšķirtnes likvidēšana veicinās labklājību visos līmeņos un nodrošinās sociālo taisnīgumu, uzlabojot sieviešu un vīriešu līdztiesību.